INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Kampania antysmogowa 2026

W naszych dalszych staraniach na rzecz poprawy jakości powietrza w regionie i jednocześnie w trosce o zdrowie i życie Wielkopolan, kontynuujemy kampanię informacyjną dotyczącą ochrony tego ważnego komponentu środowiska, w tym terminów wejścia w życie ograniczeń wynikających z tzw. „uchwał antysmogowych”.

Poniżej udostępniamy plakaty oraz fiszki informacyjne dotyczące ww. kampanii. Zachęcamy do zapoznania się z dalej przedstawioną informacją oraz załączonymi materiałami.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) to w kompetencjach sejmiku województwa leży wprowadzanie ograniczeń w eksploatacji instalacji grzewczych: „Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.”

W dniu 18 grudnia 2017 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął „uchwały antysmogowe”, które weszły w życie z dniem 1 maja 2018 roku:

1. **Uchwała nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw**,
2. **Uchwała nr XXXIX/942/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw**,
3. **Uchwała nr XXXIX/943/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Kalisza, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw**

Uchwały wprowadziły ograniczenia w zakresie stosowania kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń np. kominków i pieców. Wprowadziły również zakaz stosowania najgorszej jakości paliw stałych np. bardzo drobnego miału lub węgla brunatnego czy flotokoncentratu.

Nowe kotły muszą zapewnić możliwość wyłącznie automatycznego podawania paliwa, wysoką efektywność energetyczną oraz dotrzymanie norm emisyjnych. Nie mogą również posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania.

W myśl obowiązujących przepisów wprowadzonych wskazanymi wyżej aktami prawa miejscowego z końcem roku 2023 minął czas dozwolonej eksploatacji tzw. „kopciuchów”. **Od 1 stycznia 2024 r. brak jest możliwości eksploatacji kotłów bezklasowych w regionie**. Natomiast **kotły spełniające wymagania dla klasy 3 lub 4** według normy PN-EN 303-5:2012 **winny zostać wyłączone z eksploatacji do 1 stycznia 2028 r**.

Kotły tzw. 5 klasy, zainstalowane przed wejściem w życie uchwał, będą mogły być użytkowane dożywotnio.

W przypadku miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (takich jak: piece kaflowe, kominki, kozy) od dnia 1 stycznia 2026 r., dopuszczone jest używanie wyłącznie instalacji spełniających wymagania ekoprojektu lub których sprawność cieplna wynosi co najmniej 80%.

Ogrzewacze pomieszczeń, które nie spełniają wymagań ekoprojektu lub nie osiągają sprawności cieplnej

na poziomie 80% nie mogą być eksploatowane lub winny zostać wyposażone w urządzenia redukujące emisję pyłu do wartości określonych w ust. 2 lit. a załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

Uchwały antysmogowe zostały znowelizowane w dniu 29 listopada 2021 roku, a ich treść dostępna jest odpowiednio pod nr **XXXVI/700/21, XXXVI/701/21, XXXVI/702/21** na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Podkreślenia wymaga zapis § 1 ust. 2 uchwały nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. zmieniającej uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W instalacjach, w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1529 z późn. zm.), takich jak kocioł, kominek lub piec zlokalizowanych na terenie miasta Konina oraz powiatów: kolskiego, konińskiego, słupeckiego i tureckiego, zgodnie z § 3 cytowanej uchwały, z dniem 1 stycznia 2041 r. zakazuje się stosowanie węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem.

Istotną rolę na rzecz poprawy jakości powietrza w Wielkopolsce odgrywa przyjęta w 2021 roku, przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040. W celu realizacji Strategii od 2023 r. na terenie Wielkopolski Wschodniej oraz w miastach: Kalisz, Ostrów Wlkp. i Wągrowiec realizowany jest **Projekt Life After Coal**. Wśród rozwiązań organizacyjnych przewidzianych w projekcie stworzono sieć Doradców Klimatycznych. Są oni bezpośrednim wsparciem dla mieszkańców i przedsiębiorców, którzy podejmują projekty modernizacji ekologicznej i energetycznej mieszkania/budynku czy przedsiębiorstwa. Głównym adresatem tych działań są m.in. mieszkańcy poszczególnych gmin, wymagający wsparcia w przejściu przez zmianę, w wyniku której nastąpi skuteczna interwencja energetyczna w ich budynek mieszkalny. Praca Gminnego Doradcy Klimatycznego polega na podnoszeniu świadomości mieszkańców, ich motywowaniu do zmian, poradnictwie w sprawie możliwości uzyskania dofinansowania do przeprowadzenia modernizacji, poradnictwie w sprawie rozwiązań technicznych, wsparciu w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych o granty, wniosków aplikacyjnych dla JST na działania komplementarne względem niniejszego projektu itp. Wsparciem udzielanym przez Gminnych Doradców Klimatycznych są również osoby z grupy ubóstwa energetycznego – w szczególności osoby o średnich i niższych dochodach. Aspektem pracy Gminnych Doradców Klimatycznych jest również analiza uwarunkowań i potrzeb lokalnych dla rozwoju niskoemisyjnego transportu, w tym promocja elektromobilności. W latach 2024/2025 w ramach projektu swoje kwalifikacje zawodowe podniosło 60 pracowników JST z terenu województwa wielkopolskiego podczas studiów podyplomowych na kierunku „Zarządzanie neutralnością klimatyczną w samorządzie terytorialnym”.

Realizację Projektu przewidziano do 2031 r.

Jakość powietrza w województwie wielkopolskim na przestrzeni lat sukcesywnie ulega poprawie. Należy mieć jednak na uwadze, że w 2024 roku została przyjęta Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2881 z dnia 23 października 2024 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (ang. Ambient Air Quality Directive, AAQD). To unijny akt prawny, którego celem jest poprawa jakości powietrza w Europie, poprzez ustalenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza. Został on zaktualizowany aby dostosować poziomy zanieczyszczeń do zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Dyrektywa zastąpiła dotychczasowe prawodawstwo Unii Europejskiej określające cele jakości powietrza scalając dwie dyrektywy (2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy i 2004/107/WE w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych

węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu) w jeden akt prawny.

Co bardzo istotne Dyrektywa AAQD obniża dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń m.in. dla pyłu zawieszonego PM2,5 z 20 do 10 µg/m^3 oraz dla dwutlenku azotu z 40 do 20 µg/m^3. Wprowadza również nowe poziomy dopuszczalne, takie jak dobowy poziom dla PM2,5 wynoszący 25 µg/m^3 i obniża poziom dobowy w zakresie pyłu PM10 z 50 do 45 µg/m^3. Dodatkowo obniżona zostaje liczba dni z przekroczoną dopuszczalną normą 24-godzinną dla pyłu PM10 z 35 dni do 18 dni.

Nowe, znacznie zaostrzone poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza muszą zostać osiągnięte do 2030 r.

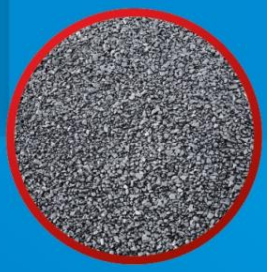
Biorąc pod uwagę powyższe w kolejnych latach należy zintensyfikować działania na rzecz jakości powietrza.

Masz stary kocioł
na paliwo stałe?
SPRAWDŹ, DO KIEDY
MUSISZ GO WYMIENIĆ
JAKOŚĆ
POWIETRZA
TO JAKOŚĆ
ŻYCIA
do końca
2023
do końca
2025
do końca
2027
obowiązkowa
wymiana
bezklasowych
kopciuchów
wymiana starych
miejscowych
ogrzewaczy
pomieszczeń
wymiana kotłów
3. i 4. klasy
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
Szczegóły na stronie www.umww.pl w zakładce
kampania informacyjna „Jakość powietrza to jakość Życia”

Czy wiesz, że...

UCHWAŁY ANTYSMOGOWE **ZAKAZUJĄ** STOSOWANIA NASTĘPUJĄCYCH **PALIW**:

JAKOŚĆ POWIETRZA TO JAKOŚĆ ŻYCIA

Miału najgorszej jakości, czyli paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%

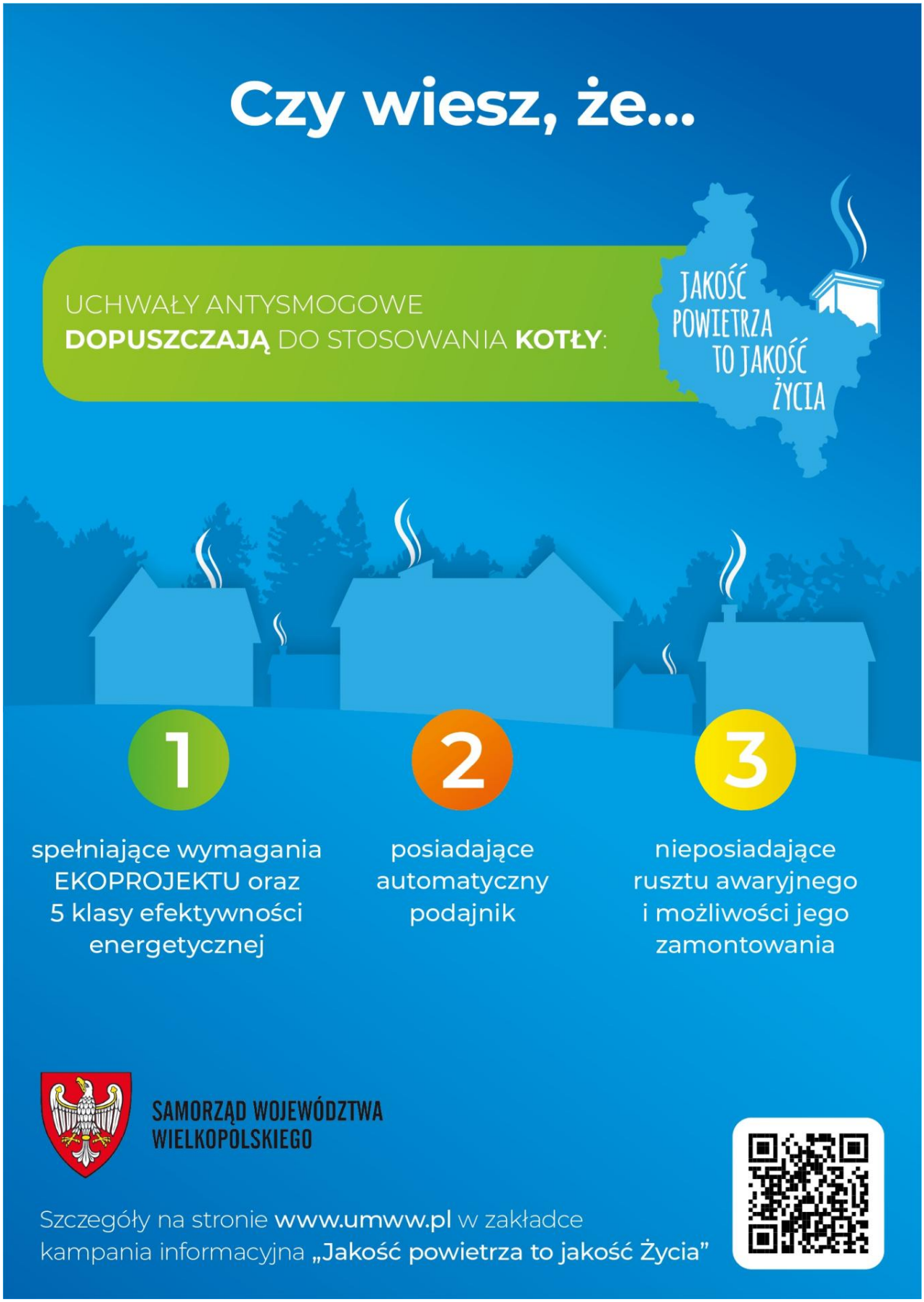
Węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem

Wilgotnego drewna i innej biomasy powyżej 20% wilgotności

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Szczegóły na stronie **www.umww.pl** w zakładce kampania informacyjna **„Jakość powietrza to jakość Życia”**

Czy wiesz, że...
UCHWAŁY ANTYSMOGOWE
DOPUSZCZAJĄ DO STOSOWANIA KOTŁY:
JAKOŚĆ POWIETRZA TO JAKOŚĆ ŻYCIA
1
spełniające wymagania EKOPROJEKTU oraz 5 klasy efektywności energetycznej
2
posiadające automatyczny podajnik
3
nieposiadające rusztu awaryjnego i możliwości jego zamontowania
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Szczegóły na stronie www.umww.pl w zakładce kampania informacyjna „Jakość powietrza to jakość Życia”

Pliki do pobrania:

- Fiszka masz stary kocioł na paliwo stałe - 11.94 Mb
- Uchwała antysmogowa miasto Kalisz - 0.28 Mb
- Uchwała antysmogowa miasto Poznań - 0.28 Mb
- Uchwała antysmogowa woj.wielkopolskie (bez Kalisza i Poznania) - 0.28 Mb
- Zmiana uchwały antysmogowej miasto Kalisz - 0.24 Mb
- Zmiana uchwały antysmogowej miasto Poznań - 0.24 Mb
- Zmiana uchwały antysmogowej woj.wielkopolskie (bez Kalisza i Poznania) - 0.25 Mb

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie